

Naptárhirdetőkink

szives figyelmébe!

A jövő 1916. évre szóló „ZEMPLEN NAPTÁRÁT” a nyomasztó háborús viszonyok, papírdrágulás és munkáshiány dacára — ha áldozatok árán is — ez idén is kiadjuk. Ennek előlét, hogy feladni szándékolt hirdetésüket, — annak megfelelő helyen való elhelyezése érdekében, — idejekorán hozzánk juttatni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal.

Három hónap
a 10-es honvédek történetéből.

IV.

Délután 9 órakor tüzéségi előkészítés után az ezred rohamra indul. A jobbszárnyon levő első zászlóalj nagy veszteségei dacára is előretört; az ellenséges vonalat a 272. német ezreddel együtt áttörte. A másik, 2. zászlóalj háromszor kísérli meg a rohamot, de irtó tűz miatt ismétlen megállni kényszerül. A zászlóalj rohamában azonban tökéletes volt; a szembe álló ellenségből senki nem menekült, aki holtan nem maradt, az sebesült, vagy sebesületlenül kezeinkre jutott; csak így magyarázható meg az a hihetetlen eset, hogy az orosz tüzéség azt hívén, hogy előtte még saját gyalogsága van, helyén maradt, mikor közvetlen közelből diadalittas, véres, sáros honvédek megrohanják az üteget. Rövid harc — az ágyuk még nem is lőhettek és már leszereltetnek. Győztes zászlóaljunk most hirtelen balra kanyarodik, a második zászlóalj előtt álló ellenség oldalába és hátába a 16. ezreddel együtt, mire az ellenség tömegesen lerakja a fegyvert.

Zászmányunk: 1400 fogoly, 8 géppuska, 6 ágyú, 6 tele löszerkocsi, több ezer puska, rengeteg kézi gránát, lösz és más hadi anyag.

Egy géppuska irányzó hőstette.

Az ellenség töredékei üldözve, a folyó felé hátrálnak. Német gyalogság délután 4 órakor eléri Radymnot, de a Zagrody-i szűkebb hídfőt friss orosz erők megszállva tartják. Pihenés nélkül, kifáradva, de a győzelmű mámor által hevítve, a 10 es honvédek rohamra támad. Nehéz mozaras terepen át, erős tűzben a sötétség beálltával megközelítjük Zagrody községet és akkor roham — délről és nyugatról. Az orosz aig tüzel; a község maga üresnek látszik, honvédeink gyanútlanul nyomulnak be a házak közé, mikor egyszerre pokoli ordításal, minden oldalról körülfogva, nagy orosz tömegek megrohanják őket.

Zagrody község bevétele.

A helyzet kétségbeesítő, ellenállás szinte lehetetlennek látszik, de ezek szinte honvédek voltak. Az orosz gyűrűt több ponton áttörni, szuronyal utat vágni az első embertömeg pillanatok műve. A falon kívül az ezred gyülekezik; ellenség nem üldöz. Egy géppuskánk hányzik, minden valószínűség szerint az ellenség kezére esett, pedig nem: a puska-irányzó látva, hogy körülvéve, a nehézség puskával menekülni nem tud, magát és a géppuska egy összeomlott ház tőrmelekei alá temeti. Az oroszok átjárálnak rajta, nem fedezik fel, honvédünk pedig rettenetes helyzetben csaknem 24 órát tölt, míg kiszabadítjuk. A dandár tartalék bevetésével ugyanis az ezred a támadást 25-én megismétli és hosszú kemény tusa után délután 3 órakor a község a mienk. A San hid lángok-

ban, a magát megadni nem akaró ellenséget tömegesen hajtjuk a hullámok közé, ahol nyomorultán pusztul el. Zászmányunk 600 fogollyal és géppuskával szaporodott.

A Sant még azon éjjel több ponton áthidaljuk, átkelünk a keleti partra.

Megkezdődik Przemysl körülzárása és ezzel a város sorsa is megpecsételtetett.

(Folytatjuk.)

Tanítók a tüdővész ellen.

(1000 korona jutalom 10 tanítónak.)

— okt. 2.

A tüdővész elleni védekezés szociális ismereteinek terjesztésében nagy szerepük van a tanítóknak. A József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület, ez a par excellence tüdővész ellen küzdő társadalmi és egészségügyi szervezet évről-évre a magyar tanító-sághoz fordult, hogy legyen segítségére a tüdővész elleni ismeretek terjesztésében. A tanítók az iskolájukban a jó levegőnek, tisztaságnak rendszeres átvezetésnek egészségügyi fontosságát már a multakban is hangsúlyozták, újabb azonban a tuberkulózis elleni védekezés országos szervezése folytán e tanítások céltudatosabbak lettek és érintették a fertőzés veszedelemének orvostudományi kritériumait is. A zseme növendékek előtt a tanítók a mindennapi élet szörnyű példáival bizonyították, hogy az egészséges életmód elemi szabályainak be nem tartása minő szörnyű rombolásokat idéz elő a családokban. A tuberkulózis lakásbetegség. Ezt igazolják a legalsóbb népesség körében pusztító és nemzedékről-nemzedékre valószínűleg örökítő fertőző esetek. A megismerésnek, a kórokozás és megállapításnak pedagógiai felhasználása alkalmas arra, hogy a növendékek révén az alsóbb népesség körében áldásosan terjessze az egészségügyi ismereteket.

A magyar tanító-ság helyesen ismerte fel a maga feladatát e téren s a József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület évről-évre konstataálhatta, hogy a tanító-ság munkája milyen jelentékenyen segíti előre humanitárius és ismeretterjesztő tevékenységét. Ez indította az egyesületet arra, hogy legújabbán egy egészségügyi *tizparancsolatot* is közforgalomba hozott, amelyet sok ezerszámban szétküldött az iskolák vezetőinek. Ez egészségügyi *tizparancsolat* a következőképp hangzik:

1. Az egészség a legnagyobb vagyonszerzés.
 2. Zsugori ember az, aki a napfényel takarékoskodik. A napfény az egészség legjobb megőrzője.
 3. Egészségedre vigyázz s ezzel vigyázz embertársaidra is.
 4. Gondosan órádjól lakásod tisztasága felett. Szennyben elszaporodnak a rovarok, különösen a legyek. Ezek pedig a legveszedelmesebb betegségek terjesztői.
 5. Étkezés előtt mosd meg kezedet szappannal és vízzel, nehogy veszedelmes betegségek csirait vidd a szádba.
 6. Sohase köpj a földre, mert a köpeted árthat embertársaidnak.
 7. Zsongító alkohol ártalmas az egészségre. A tiszta víz a legjobb ital.
 8. Sok betegségét egészen láthatatlan kis lények (bacilusok) okoznak, amelyek ellen tisztasággal és fertőtlenítéssel védekezzél.
 9. Érezd ember voltodat és légy magadra tiszta, mert a tisztatlanság állati tulajdonság.
 10. Gyomrod meleg, forrad étellel tápláld, a magas hő elpusztítja a betegségek csirait.
- Késztelen, hogy ez a rövid mondatokba komprimált egészségügyi bevetésével ugyan az utat a gyertanácsadás megtalálja az utat a gyermek elmékhöz és a gyermekeken át a szülőkhöz.

A József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület a tanító-ság nemes munkáját méltányolni kívánta azzal, hogy az ország tanítói karából 10 olyan tanítót, aki a tüdővész elleni védekezés szociális ismereteinek terjesztése körül a legtöbb eredményt produkálta, 900—1000 korona jutalomban részesített. Az egyesület mérlegelte a hozzá betervezett jelentéseket s ezek alapján a következő tanítóknak ítélte oda 100—1000 koronás jutalmait: Bagoly Béla igaztanító (Barátos), Fischer Lipót igaztanító (Liptószentmiklós), Fülöp Gyula igaztanító (Nagyrákos), Horn József isk. igazgató (Poprad), Kiss Béla igaztanító (Ujpest), özv. Konecsny Jánosné tanító (Szilágyosmilyó), Kovács Ida óvónő (Veszto), Nergert Vilma tanító (Jászkarajenő), Lukács Dénes tanító (Alsógyertyán), Szutter Dániel igaztanító (Pápa).

A magyar tanító-ság nem szokott hozzá, hogy a maga önfeláldozó önzetlenn, hazafias és szociális tevékenységét akár a nyilvánosság, akár magánosok részéről valami nagy méltánylásban részesítsék. Éppen ezért különösen megemlékezésre méltó a József Kir. Herceg Szanatórium Egyesületnek ez a spontán elismerése, amely a maga anyagi értékén messze túlmenően, rendkívüli erkölcsi értéket jelent a tanító-ság szempontjából. Hiszünk, hogy a magyar tanító-ság a tuberkulózis elleni védekezés áldásos ismeretterjesztése terén további eredményes munkásságot fog kifejteni.

HIREK.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Szentgyörgyi Géza* ujhelyi kir. segédtanfelügyelőt a IX. fiz. osztály 3. fokozatába, — *Salacz Emil* ujhelyi tanfelügyelőt a X. fiz. osztály 3. fokozatába nevezte ki.

— **Kitüntetés.** Csajka Endre sáros-pataki takarékpénztári igazgatót, ifj. *Csajka Endre* tüzerzást, mint a katonai hivataloslapból olvassuk, a doberdói sikon vívott rettenetes csatákban tanúsított hősiességéért az ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

— **Halálozás.** *Verebélyi József* bacska ref. lelkes életének 64 ik, lelképásztorkodásának 38 ik évében elhunyt. — *Simon János*, régi, köztisztviselőben álló szerencsi polgár szept. 27-én életének 85-ik évében elhunyt.

— **Az Ujhelyben eltemetett hősök síremlékere** *Haidinger István* Zemplén Butkáról 5 koronát küldött lapunkhoz. Ezzel az összeggel együtt bankban kezelt alapunk összesen 428 kor. 60 fillert tesz ki.

— **Hősi halál.** *P. Nagy Ernő* előbb sáros-pataki takarékpénztári gyakornok, utóbb kunhegyesi takarékpénztári könyvelő, tartalékos zászlós, néhai *P. Nagy Gusztáv* sáros-pataki iheol. tanár fia. — *Gasztgeber Pal*, szintén sáros-pataki ifju, városi hivatalnok. — *Schäffer Lajos* és *Szabó István* a sáros-pataki m. kir. állami elemi népiskolai tanítóképző-intézet harmadéves növendékei a galicai, illetőleg oroszországi határen hős halált haltak.

— **Zempléni vasutasok kitüntetése.** A Mav. a háború folyamán a mozgósítás óta katonai szempontból rendkívül fontos forgalmat bonyolított le a nagy érdekeknek megfelelő precizitással és eredményességgel. A miskolci üzletvezetőség és az ujhelyi állomás egész tisztikara kivette a részét a nehéz és felelősséges munkából, amelyért a király — a haditörvényterv terén teljesített szolgálataik elismerésének indolásával, — a miskolci üzletvezetőség területén szolgálatot tevő vasutasoknak a legutóbbi számuakban közöltekkkel együtt az alábbi kitünteseket adományoz a: *Steinhöffer Sándor* ujhelyi állomás-

főnök, *Váhl Géza* volt szerencsi állomásfőnök, főellenőröknek a koronás aranyéremkeresztet a vitézségi érem szalagján, *Schridde László* ujhelyi fűtőházi főnöknek, *Pataky Ferenc* ujhelyi fűtőházi mérnöknek, *Guttman Armin* munkási állomásfőnök helyettesnek (tiszaí pályaudvar), *Haraszthy Lajos* dr. fogalmazó, mezőlaborezi forgalmi hivatalnoknak, *Verbovszky Aurél* mezőlaborezi állomásfőnöknek, *Bitsey Rezső* ujhelyi főnök helyettesnek és *Szunyogh József* hivatalnoknak az arany éremkeresztet a vitézségi érem szalagján.

— **A dohánygyári betegnyugvó állomás jótékony előadása.** Mint már legutóbbi számunkban közöltük, a dohánygyári Vörös Kereszt Betegnyugvó Állomásán ma, október 2-án délután fél 4 órakor jótékony előadás lesz, melynek pompás műsora a következő:

Ének: Kertrésztel. Szobrok: *Sole Renée*, *Sole Etel*, *Ehrmann Margit* és *Ribó Orsolya*. Énekszám. Előadják: *Dr. Domsits Mihályné*, *Sokaler Mihály* és *Molnár Gyuláné*. Előkép: *Mária* és *angyalai*. *Madonna*: *Dobos Margit*, *hat nagy és hat kis angyal*. Szavaltat: *A honvéd özvegye*, *Arany Jánosról*. Előadja: *Moskovszky Lajos VIII. oszt. gimn. tanuló*. Hengedű-szólo. Előadja: *Sokaler Mihály*. Előkép: *Gróf Széchenyiné Mici néne* első segélyt nyújt egy sebesültnek. Személyesítője: *Bényey Istvánné*. Or-angyal: *Gávai Jolán*. Énekszám. Előadják: *Dr. Domsits Mihályné*, *Sokaler Mihály* és *Molnár Gyuláné*. Az előképeket énekel kísérik: *Schweitzer Poldi* és *Mária* és a *Sole* nővérek.

— **Megszüntetett sajtóper.** Mint ismeretes, a budapesti ügyészség vádat emelt *dr. Székely Albert* ujhelyi ügyvéd ellen katonai titok megsértése címén, azért, mert a „Magyarország” című lapban cikket tett közzé, amelyben egy Ujhelyben székelő katonai hatóságról volt szó. A dr. Székely Albert ellen folyó eljárásról megemlékezett számos fővárosi és vidéki lap, így a „Zemplén” is. Ezekért a közleményekért az illetékes ügyészségek az összes lapok ellen is megindították az eljárást azért, mivel e közleményekben idézve volt dr. Székely Albert cikkének inkriminált passzusa. Most aztán mindezekben a pörökben fordulat történt, amennyiben az összes illetékes ügyészségek eljuttatták a vádat és így az eljárás ugy dr. Székely Albert, mint az ügyről megemlékezett hírlapok ellen meg lett szüntetve.

— **Pályázat az ujhelyi kereskedelmi iskolánál.** A sátoraljaúj helyi felső kereskedelmi iskola igazgató bizottsága a felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos női szaktanfolyamon létesített felügyelői állásra pályázatot hirdet. A felügyelői tiszteletdíja évi 500 korona. Az állásra pályázni óhajtok kérvényeiket folyó évi okt. 5-ig, Székely Elek h. polgármesterhez, mint az igazgató bizottság elnökéhez nyújtják be.

— **Katonai szállítás.** A kassai Kereskedelmi és Iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a budapesti honvéd központi raktár pályázatot hirdet 150—200.000 pár halina csizmára és 200.000 darab szőrmés mellényre. Az ajánlatok október hó 8-ig nyújtandók be, a szállítás pedig hetenként történhetik ez év december hó 15-ig, illetve a mellényekre ez év végeig. Közlebbi feltételek a Kamaránál, vagy a honvéd központi raktárban kaphatók.

Használjunk hadisegélybélyeget!

Beszámoló a Tarnay-estről.

A Guttman Mór és Moldoványi Géza urak előtti elszámolásom szerint összebevétel volt 1081 K. 50 f., (jegyek 556 K., buffet 192 K. 50 f., felülfizetés 333 K.) kiadás 62 K. 40 f. A tiszta jövedelem 1019 K. 10 f., amiből 1000 koronát a művész kívánsá-

gára, aki még költségei megtérítését se igényelte, a felsőzepléni Ilonafalva-alaphoz a Budapesti Hirlapnak küldtem el; a 20 koronára egészített maradványból a művésznek emlékként Zutt nagy háborus plakettjét vettem meg. Felülírták az estre: Gróf Wallis Gyuláné 50, gróf Berchtold Kázmér 50, báró Nailott Nándor 40, Jousouf Kemal 20, báró Sennyey Pálné 20, Sulyovszky István 20, báró Sennyey Gézáné 20, gróf Széchenyi Ernő és neje 12, Molnár Béla 10, Guttmann Mórné 10, Szeghy Elemér 10, Nyilassy Károly 10, Payer Ferenc 6, Nagy Barna 6, Kun Frigyes 5, Friss Heiman 5, öz. Fejes Istvánné 4, Ferenczy Béla 4, öz. Román Jánosné 4, Zinner Henrik 4, Vass József 4, Grünberger Vilmos 4, Lenhardt Imre 4, Isépy Zoltán 3, Adametz Emil 2, Zalán Nándor 2, Bánfalvy Ede 2, Boross László 2 korona. A buffetre adakoztak: Mecner Gyuláné gyümölestorták, Steinhöffer Sándorné cukor, Dókus Lászlóné 8 K., Nagy Barnáné cukor, sütemény, Bernáth Aladárné gyümölesök, Kovaliczky Elekné sandwich, Nyomárkay Odónné rum, sütemény, Chudovszky Móriézné rum, Szepessy Arnoldné, rum, sütemény, Csernovitz Györgyné 2 K., Klimó Sándorné 4 K., Vadász Antalné torta, Walther Lászlóné sandwich, Ambrózy Nándorné sütemény, Bajusz Ernőné szamorodni, Guttmann Mórné teasütemény, Tátray Dezsőné sütemény, Zettin Ignáczné sütemény, Kantha Józsefné cukor, Herskovits Berta tea, Éhlert Gyula 2 K., Hammerman Frida sütemény, öz. Grünbaumné tea, Hangya rum, sütemény, cukor, Behyna testvérek 2 K., Gyarmathy Béla sütemény, cukor, Tóth Lajos cukor, Dubay Nándor sütemény, Grosz Soma sandwich, Hrabéczy Kálmán rum és 2 K., Kincsesy Péter 2 K., Bilanovits István tea, rum, sütemény, Klein Ignáczné teasütemény, főgymn. és kereskedelmi tanulók közti árusításból 29 K. 50 fillér.

Mély köszönetet mondok a hajléktalanok nevében is még mindazoknak, akik az est fényes sikerét előmozdították: a fő- és alispán uraknak a helyiségek, a Kazinezy Körnek a zongora átengedéséért, a következő hölgyeknek a buffet rendezéséért: Steinhöffer Sándorné, Nyomárkay Odónné, Hornyay Béláné, Haidinger Agostonné, Bernáth Aladárné, Welther Didy (55 korona árusítás), Kantha Gizi, Hornyay Rolla (12 kor. program), Barthos Matykó (20 korona cukkeri) és Chudovszky Irénke, gróf Festetich Cibi, Vadász Böske és Szepessy Mártha. Az előkészítés munkájában sokat fáradozott Steinhöffer Sándorné és Bajusz Ernőné. — Ambrózy Margit, Thuránszky György és Weisz Emil plakátokkal, Bretz Gusztáv ingyenes virágdísszal szolgálta a szent célt. — Nagyban emelte az est külső képét Ábrázoló kitűnő képe, melynek végleges helye a fiatal művész jóvoltából az ilonafalvi templom lesz.

Sátoraljaujhely, 1915. szept. 25.

Ambrózy Ágoston,

Főszerkesztő és laptulajdonos: **Ehlert Gyula**
Felolós szerkesztő: **Teleky Sándor.**

HIRDETÉSEK.

Eladó széna.

Az Erzsébet királyné-utcában, a Nyomárkay-telepen 5 boglya széna eladó.

Eladó szőlőtermés.

Sátoraljaujhelyben, a Kis-Ceprhegyen levő szőlőm termését esetleg magával a szőlőterülettel együtt eladom. Vétel ajánlatok tehetők Királyfalvy Tivadar urnál Sátoraljaujhelyben, vagy nálam Gyulán.

Palasovszky Sándor.

Ajánljuk a t. építő, építész és mészkereskedő urak szíves figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kőmentes

I-só rendű darabos meszet

mely kiadós voltánál fogva az összes hazai temékeket felülmúlja.

Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Bankegyesület Részvénytárs.

Zemplén-Ladmcői mész- és agyagipar telepe

Sátoraljaujhelyben.

Sürgőnyczim: **Bankegyesület.**
Telefon: 32.

A kelcsei uradalomba

felvétetik gyakorolt **béresgazda** és **molnár** akik tótul és magyarul beszélnek és irni tudnak.

2800 hold erdő **nagy makktermése** egészben vagy részben koldanként 4 koronáért bérbe adó.

Eladunk harmincz métermázsza **szép almát** 60 koronájával.

Érdeklődők **Vimmer** igazgatóhoz forduljanak Kelesére.

Millió ember használja

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás, hurut, közhvény és számarköhögés ellen,

a Kaiser-féle Mell-Caramellát

a „Három Fenyő” védjeggyel.

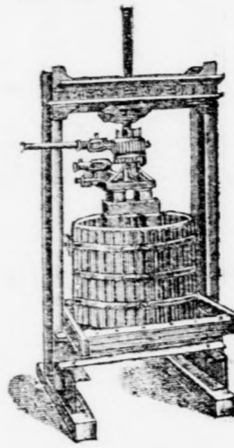
6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosok és privát egyénektől tanúsítja a biztos eredményt.

Egy csomag ára 20 és 40 f. Egy doboz 60 fillér.

Kapható: Kardos Zsigmond és Ehlert Gyula gyógyszerüzleteiben s Hrabéczy Kálmán drogériájában, Sátoraljaujhelyben, — Kronovits Miksa gyógyszerüzletében Nagymihály, Fábrián Arnold gyógyszerüzletében Homonna, — Hazay Géza gyógyszerüzletében Töketerében.

UJ! UJ!

A szabadalmazott „**URSUS**” aczélgolyós csapágygyal ellátott borsajtó az eddig forgalomba levő összes más gyártmányu sajtót felülmúlja. — Legerősebb felső nyomásu aczélgerenda rendszerben 3 áttétellel.

Főbb előnyei: Rendkívül kényelmes kezelés! Óriási nyomóképeség, kifordítható kosár. A törköly egy darabban esik ki. A must vasrészekkel nem érintkezik s így a bor megfeketedése ki van zárva.

Minden egyes darabért egy évi jótállást vállalok.

Egyedüli elárúsító helye:

Tóth Gyula vaskereskedőnél

Debreczenben, Piac-utca 20. sz. (Városháza sarkán.)

Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Feladási hirdetmény.

A Gróf Hadik-Barkóczy hitbizományi uradalom tulajdonához tartozó és Zemplén megye Varannó és Csemernye községek határában fekvő birtokán ki- és megjelölt 1063 darab kanadai nyárfa, 1296 darab piramidális nyárfa, 602 darab akácza és 39 darab faeper és füz sorfáknak tövön való eladása iránt 33500 korona becsár mellett a folyó évi október hó 19-én délelőtti 11 órakor az uradalmi erdőhivatal irodájában Varannón, írásbeli zárt ajánlatok útján, nyilvános árverés fog tartatni.

Varannón, 1915. évi szeptember 28.

Uradalmi erdőhivatal.

Vérszegénység, sápkór, idegesség és gyomor bajok ellen legkiválóbb gyógyszer a

Tokaji china vasbor

mely valódi tokaji borból készül. Fel nőttek és gyermekeknek egyaránt, mint kiválóan tápláló, erősítő, az emésztést elősegítő szer a legjobban ajánlható.

Egy üveg ára 3 korona.

Kapható:

a „Szt.-Antal” gyógyszerüzletében

Sátoraljaujhely, Széchenyi-tér.

Becsü

A negyvelmetes de az a rendelaminap hozszövetségtaélelmezés kéléseket és gári becsülketlen ka maximális cselekedet rás hatalma az uzsorázó agrarizmus rosi üzérke szövetségta tromolt váromodern alkotban áll veleciáldemokrátig a halad Bundesrat, i dikálizmusá más törvény

Megint g gint arra g minálunk g nyabb viszh adásnak? zettség dolg tanulunk nek az ap sodortattun írta elő, ne szabta meg de a gazda is megtere tesség abé csak ideigvére spek borus furiá eresztett n észreveszi az állam, teljes köny

Mi esod állunk meg terei előtt. nem nyole ott még ne liomosnak ember nap három csalból minálugöve, — sujtják bec drágitókat, peljük a tel A mi pan bek, mi e gunkkal és ki a mind keserveit. venkettes tudnak dol mink legal